

1. Melléklet

OTDK-dolgozat

2023

MAGYAR AGRÁR ÉS ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM
VIDÉKFEJLESZTÉSI ÉS FENNTARTHATÓ GAZDASÁG INTÉZET,
VIDÉK- ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI TANSZÉK

FARMMENEDZSMENT SZOFTVEREK SZEREPE A
MEZŐGAZDASÁGBAN ÉS BEVEZETÉSÉNEK FOLYAMATA,
HATÁSAI

THE ROLE OF FARM MANAGEMENT SOFTWARE IN
AGRICULTURE AND THE PROCESS AND EFFECTS OF ITS
INTRODUCTION

Dajka Máté Ferenc

Konzulens: Dr. Oláh Izabella

Kézirat lezárásának dátuma: 2022. 03. 18.

1. Mellékletek

1.1.Melléklet 1 – Mélyinterjú guide1 2020

Farmmenedzser szoftverek bevezetése 2020

FEJEZTEK:

A – BEVEZETÉS: AZ INTERJÚ CÉLJA, A BESZÉLGETÉS SZABÁLYAI

B – GAZDA ÉS A GAZDASÁG

C – A MINDENNAPI GAZDÁLKODÁS MENETE

D – A GAZDASÁG FELSZERELTSÉGE DIGITÁLIS ESZKÖZÖKKEL

E – FARMMENEDZSER SZOFTVEREK HASZNÁLATA ÉS BEVEZETÉSÜK MENETE

A RÉSZ: BEVEZETÉS

2 PERC

Cél: A beszélgetés céljának bemutatása.

BESZÉLGETÉS MENETE: AZ INTERJÚZTATÓ BEMUTATJA A BESZÉLGETÉS CÉLJÁT ÉS SZABÁLYAIT A GAZDÁNAK MIELŐTT A BESZÉLGETÉST MEGKEZDIK. KAPCSOLD BE A FELVÉTELT.

- Rövid bemutatkozás, majd a beszélgetés menetének ismertetése.
- Először is köszönöm, hogy részt vesz ezen a beszélgetésen, hogy időt szakított rá és hogy kész megosztani velem a véleményét és tapasztalatait. **A beszélgetés célja, hogy megismerjem, hogyan viszonyulnak a mezőgazdasági termelők a digitális gazdálkodás bevezetésével, milyen tapasztalataik és milyen elvárásaik vannak ezen a területen**
- Ezért nincs helyes vagy helytelen válasz.
- Az ön által átadott információt bizalmasan kezelem, és nem társítok nevet a beszélgetés során elhangzottakhoz.
- A kutatás érdekében és a beszélgetés gördülékenysége érdekében annak során felvétel készül. Ezt az audio anyagot senkivel nem osztom meg, pusztán a kutatás segítéséhez használom. Elsősorban annak érdekében, hogy a folyamatos jegyzetelés ne törje meg a beszélgetés ritmusát és ezáltal az interjút is hamarabb befejezhessem.
- A felvett hanganyagot kutatás végeztével pedig megsemmisítem.
- Megtagadhatja a válaszadást bármely kérdésre.
- A beszélgetés hozzávetőleg körülbelül 30-40 percet vesz igénybe

B RÉSZ: GAZDA ÉS A GAZDASÁG

3 PERC

Cél: Segíteni a válaszadókat az ellazulásban és kellemes légkört teremteni. Felállítani a válaszadó rövid profilját.

BESZÉLGETÉS MENETE: OLVASD FEL A B1-B5 KÉRDÉSEKET.

- B1 Először is beszéljünk néhány szóban az Ön által képviselt gazdaságról!
Körülbelül mekkora területen gazdálkodnak?
- B2 Mik a kulcsvetemények a gazdaságában?
- B3 Milyen szerepkört tölt be a gazdaságában?
- B4 Hány éve tölti be ezt a szerepkört / hány éve dolgozik a mezőgazdasági szektorban?
- B5 Körülbelül hányan dolgoznak a gazdaságban?

C RÉSZ: MINDENNAPI GAZDÁLKODÁS MENETE

10 PERC

Cél: Megismerni a mindennapi gazdálkodás menetét és ezáltal felmérni azt, hogy mely pontokon lehet szükség a digitális megoldásokra. Felmérni azt, hogy melyek a mindennapi gazdálkodás azon részei, ahol egy farmmenedzser szoftver támogatást nyújthat a döntéshozatalban.

BESZÉLGETÉS MENETE: HATÁROZD MEG A GAZDÁVAL EGYÜTT, HOGY MILYEN RÉSZEKRE LEHET OSZTANI EGY GAZDASÁG NAPI MENEDZSMENTJÉT.

BESZÉLGETÉS MENETE: BESZÉLJÉTEK ÁT A GAZDÁVAL, HOGY A GAZDÁLODÁS SORÁN MILYEN INFORMÁCIÓKAT KELL BEGYŰJTENIE DÖNTÉSHOZATAL ELŐTT, MIKRŐL KELL DÖNTENIE ÉS MILYEN DOLGOKRA KELL FIGYELNIE A SIKERES MŰKÖDÉSHEZ. TÖREKEDJ ARRA, HOGY A VÁLASZADÓ LEHETŐLEG MAGA SOROLJA FEL AZ INFORMÁCIÓKAT, AMENNYIBEN MEGAKAD SEGÍTSD A VÁLASZADÁSÁT!

C1 Milyen információk szükségesek a mindennapi gazdálkodáshoz? Gyűjt például információkat a...

- Időjárásról, várható csapadékról?
 - Várható hőmérsékletről?
 - Szélerősségről?
 - Levegő páratartalmáról?
- Talajminőség
 - Talaj tápanyagtartalma?
 - Talaj állapot, nedvességtartalma?
- Egyéb körülményekről?
- Milyen forrásból szerzi be az információt?

(Ha egy fiatal kollégáját tanítaná be, melyek lennének azok az információk, amiket megemlítené neki, hogy mindenképp ügyeljen a sikeres munkavégzéshez.)

C2 Számon tartja-e azt, hogy a ...

- kultúrnövények milyen vegetációs fázisban vannak?
- mely táblában mely gyom, gomba vagy rovar ellen kell védekezni?
- melyik táblába milyen típusú vetőmag van vetve?
- milyen kezeléseket csinált eddig és milyen kezeléseket tervez még?

C3 És milyen dolgokat kell még észben tartania a napi gazdálkodás során?

- Milyen mezőgazdasági gépek vannak?
- Melyik gép éppen hol van?
- Milyen állapotban van? Szükségük van-e karbantartásra?
- Egyéb mezőgazdasági géphez szükséges információk?
- Munkabérek? Mekkora emberi munkaerő áll rendelkezésre?
- Eszközök és termény tárolása?
- Termények feldolgozása?
- Várható termés hozam?
- Üzemanyagárak?
- Devizaárfolyam?
- Terményárfolyam? Átvételi árak?

BESZÉLGETÉS MENETE: MIUTÁN NINCS MÁR TÖBB INFORMÁCIÓ, AMELYET A GAZDÁLKODÁSHOZ FONTOSNAK TARTANA BESZEREZNI, KÉRD MEG, HOGY EGYÜTT HOZZATOK LÉTRE KATEGÓRIÁKAT, AMELYEKKE AZ EGYES INFORMÁCIÓTÍPUSOKAT JÓL LE LEHET ÍRNI.

NE OLVASD FEL AZ ÖSSZES FELSOROLT LEHETŐSÉGET, HAGYD, HOGY A VÁLASZADÓ PRÓBÁLJON MEG KATEGÓRIÁKAT ALKOTNI. HA ELAKAD A CSOPORTOSÍTÁSSAL VAGY A KATEGÓRIÁK FELCÍMKÉZÉSÉVEL, AKKOR SEGÍTS!

C4 Számos dolgot felsoroltunk az imént. Ha kategorizálni szeretnénk a most felsorolt információkat, akkor milyen kategóriákban lehetne őket sorolni?

- **Beszélhetünk például „Időjárási információk”; „Input anyagok”**
További példák (ne olvasd fel): „Információk a kultúrnövényről”, „Gazdálkodási napló”, „Gépi és emberi munkaerő koordinációja”, „Árfolyamok”, „Talajminőség és minden, ami talaj”

.....
.....
.....
.....

MIUTÁN MEGVAGYTOK AZ INFORMÁCIÓTÍPUSOK KATEGORIZÁLÁSÁVAL OLVASD VISSZA A GAZDÁNAK AZ ÍGY LÉTREHOZOTT KATEGÓRIÁKAT.

- Van- esetleg olyan információ, amiről beszéltünk és úgy érzi egyik kategóriába sem illik?
- Ha sorrendbe kellene állítani ezeket milyen sorrendet tudna felállítani közöttük?

C5 Most azzal kapcsolatban szeretnék érdeklődni, hogy honnan szerzi be ezeket az információkat a mindennapi gazdálkodáshoz?

- Sorold fel a megállapított kategóriákat és ahol lehet kérd meg, hogy adjon meg hozzájuk információforrásokat!

C6 Van-e valamilyen megoldása a talaj és növényállapot a felmérésére nyomon követésére?

- talajminta, drón, talaj műholdas felmérése stb.?

C7 Végez-e valamilyen előkalkulációt a várható terméshozam előrejelzésére?

- Ha igen, milyen módon? (Csak fejben, vagy van erre is valami megoldása?)

C8 Számos dolgot felsoroltam, amelyet észben kell tartani a gazdálkodáshoz. Összegzi ezeket valamilyen felületen? Ha igen hol?

- Egy külön erre kialakított gazdálkodási naplóban – Papíron?
- Egy külön erre kialakított Excel fájlban – Digitalizálva?
- Egy külön erre használható szoftverben – Digitalizálva?

C9 Melyek azok az információk, amelyeket összegez?

C10 Melyik felületen, melyik típusú információt összegzi?

D RÉSZ: GAZDASÁG FELSZERELTSÉGE DIGITÁLIS ESZKÖZÖKKEL

5 PERC

Cél: Megismerni azt, hogy egy ilyen gazdaságnak milyen eszközök állnak rendelkezésére a gazdálkodáshoz szükséges háttérmunkálatok, így az adminisztráció, információszerzés, döntéshozatal, ellátására. A munkakörnyezet megismerése és annak a felmérése, hogy az mennyire alkalmas a mezőgazdasági szoftverek bevezetésére.

KÉRDEZŐ: Most néhány szóban a gazdaságának arról a részéről szeretnék beszélni, ahol a termeléshez szükséges irodai munka folyik.

D1 A bemutatkozáskor említette, hogy az Önök gazdaságában [VÁLASZ A B5-ÖSKÉRDÉSBŐL] fő dolgozik. Közülük vannak olyanok, akik irodai munkát is ellátnak valamilyen formában?

D2 Van a gazdaságnak számítástechnikai (IT-s) szakembere?

- Ők csak az irodai eszközök beüzemelésért és karbantartásáért felel vagy esetleg másért is?

D3 Milyen internet eléréssel rendelkezik?

- van wifi az irodában?
- ezt gyorsnak/lassúnak találja?
- rendelkezik mobilnettel?
- ez működik azon a helyen is, ahol a mezőgazdasági munkákat szokta végezni?

D4 Amennyiben okostelefont használ, ennek az „okos” funkcióit (tehát nem a telefonálást, sms küldést) használja a szakmai munkavégzéshez is?

- Pontosan hogyan használja?
- van tabletje is az irodának/nek?

D5 Alkalmaznak a gazdaságban precíziós gazdálkodást?

- Beszéljen erről részletesebben! Pontosan hol alkalmaznak ilyet?

D6 Rendelkezik a gazdaság valamilyen olyan, nem szokványos eszközzel, amely a gazdálkodást támogatja?

- GPS adóvevő, Drón, bármilyen vezérlő?
- Ezeket mire használják?

D7 Van-e esetleg olyan mezőgazdasági gépük, amely digitálisan is szolgáltat adatokat?

- Pl.: gondolok itt egy precíziós mezőgazdasági gépre, amelyből le lehet tölteni, hogy mennyi üzemanyagot fogyasztott/ mennyi növényvédő szert szórt ki stb.

E RÉSZ: ISMERETEK ÉS TAPASZTALATOK A FARMMENEDZSER SZOFTVEREKRŐL	13 PERC
--	---------

Cél: *Felmérni azt, hogy kik azok a gazdák, akik már használnak digitális mezőgazdasági döntéstámogató megoldásokat vagy farmmenedzser szoftvert, applikációkat vagy, megismerni a tapasztalataikat, első hibákat, nehézségeket. Megismerni azt az utat, amit a gazdák bejártak addig, amíg felhasználók lettek. Megismerni, hogy mi volt customer journey, hogyan kezdte el használni a szoftvert. Milyen nehézségekbe ütközött és milyen támogatást vár egy ilyen szituációban.*

Melyek a „must-have” szolgáltatások egy farmmenedzser szoftverben

BESZÉLGETÉS MENETE: IMSERTESD AZ ALÁBBI DEFINÍCIÓT ÉS OLVASD FEL A KÉRDÉSEKET!

KÉRDEZŐ: „Mezőgazdasági döntéstámogató vagy farmmenedzser megoldásoknak nevezzük azokat a programokat, amelyek adat összegzéssel, információadással, esetleg tanácsadással támogatást nyújtanak a mindennapi gazdálkodás segítéséhez. Ezek formája számítógépes szoftver vagy okostelefonos applikáció egyaránt lehet.”

E1 Ön ismer ilyen jellegű szoftvert vagy applikációt?

- Melyek ezek?
- Miket hallott róluk?

E2 Hol hallott ezekről a szoftverekről?

- Mindegyikre kérdezz rá külön-külön!
- Területi képviselők próbálják ezt népszerűsíteni?

E3 Melyek voltak azok a mezőgazdasági szoftverek vagy applikációk, amelyeket ki is próbált már?

- Próbált-e többet is?
- Ha több volt, miért próbált többet?
- Ha csak egyet, miért nem próbált többet is?

E4 Kitől kérne segítséget egy ilyen szoftver bevezetéséhez?

- Megbízna egy külön céget ezzel?

E5 Mi az, amit magába foglal egy ilyen beruházás?

- külön gép és ehhez tartozó x féle felszerelés?
- szoftver?
- munkatársak betanítása?
- járhat bármilyen egyéb költséggel?
- Mennyibe kerülhet ez?

E6 Mit gondol mekkora az az üzemméret, ahol egy ilyen innováció már megtérülhet?

- Ez függ a gazdaság nagyságától?
- Elképzelhető, hogy egy kisebb gazdaság számára is hasznos lehet?
- Mekkora lenne a megtakarítás mértéke? Mekkora megtakarítást lehet így elérni?

E7 Melyek lehetnek a gátló tényezői annak, hogy egy ilyen rendszert bevezessen?

- anyagi?
- nincs meg a kellő felszerelés?
- nincs internet?
- nincs nyitottság a kollégák részéről?

BESZÉLGETÉS MENETE: RÖGZÍTSD, MELY MEZŐGAZDASÁGI DÖNTÉSTÁMOGATÓ VAGY FARM MANAGER SZOFTVERT HASZNÁLJA. AMENNYIBEN TÖBB ILYEN SZOFTVERT IS HASZNÁL, MINDEGYIKET RÖGZÍTSD. HA NEM HASZNÁL SEMMILYEN MEZŐGAZDASÁGI SZOFTVERT, AKKOR AZ F RSZ KIHAGYHATÓ.

Használt szoftver:

E8 Ön a beszélgetés során említette, hogy [HASZNÁLT SZOFTVER]-t használja. Hol hallott először erről a szoftver(ek)ről?

- Ha több forrásból is hallott róla, kérd, hogy mindegyiket említse meg!

- Ismerősei is kipróbálták? Ők ezzel kezdték

E9 Csak ő használja ezt a szoftvert vagy mások is használják a gazdaságban?

E10Beszéljen arról, hogyan kezdte el ezt használni?

- Melyek voltak a kezdeti nehézségei?
- Hogyan tudta megoldani őket?
- Hogyan zajlott a szoftver bevezetése?

E11Tudott-e valakitől segítséget kérni a mezőgazdasági szoftver használatában?

- Milyen támogatást kapott a fejlesztő cégtől?
- Van-e működő ügyfélszolgálat a cégnek és probléma esetén kereste-e ezt? Ha nem miért nem?

E12Mely dolgok azok, amelyek segítik a munkáját a mindennapi gazdálkodásban??

- Melyek ezek?
- Mik voltak azok a dolgok, amelyek már az elejétől kezdve segítették a munkáját?
- Melyek voltak azok, amelyekre csak később jött rá?

E13Mely funkciók azok, amelyek hiányoznak a szoftverből?

E14Mit lehetne javítani benne?

BESZÉLGETÉS MENETE: EMLÉKEZTESD AZ INFORMÁCIÓTÍPUSOK KATEGORIZÁLÁRA, AMIT KORÁBBAN ÁLLÍTOTTATOK ÖSSZE. OLVASD FEL ÚJRA A LISTÁT

Korábban összeállítottunk egy listát az információtypusokról, amelyekre a hatékony gazdaság menedzsmenthez szükség van.

E15Ön szerint melyek azok az információtypusok, amelyet egy mezőgazdasági döntéshozatalt támogató szoftvernek mindenképpen tartalmaznia kell?

E16És a szoftver, amelyet Ön is használ tartalmazza ezeket a típusú információkat?

E17Van esetleg bármi olyasmi, amit még pluszban szívesen hozzáadna az Ön által használt szoftverhez?

**** Köszönd meg a gazdának és fejezd be az interjút! ****

1.2.Melléklet 2 – Mélyinterjú guide2 2022

Farmmenedzser szoftverek bevezetése 2022

FEJEZTEK:

A – Bemutakozás & Bemelegítés a farmmenedzser szoftverek használatáról – GAZDA ÉS A GAZDASÁG

B – Customer journey és farmmenedzser szoftverekkel kapcsolatos kihívások a mezőgazdasági szezon egyes szakaszaiban

A RÉSZ: Bevezetés

5 PERC

Cél: A beszélgetés céljának bemutatása.

BESZÉLGETÉS MENETE: AZ INTERJÚZTATÓ BEMUTATJA A BESZÉLGETÉS CÉLJÁT ÉS SZABÁLYAIT A GAZDÁNAK MIELŐTT A BESZÉLGETÉST MEGKEZDIK. KAPCSOLD BE A FELVÉTELT.

- Kérdezz rá az alapinformációkra!
- Mutassa be röviden saját magát!
- Gazdálkodók: Kérem, írja le röviden a farmmenedzser szoftver használatát az Ön gazdaságában
- Mióta használja ezt a farmmenedzser szoftver-t?
- Miért használja?
- Hogyan írná le a saját szerepét a farmmenedzser szoftver használatával kapcsolatban?
- Ő az egyetlen, aki használja? Hányan használják még a gazdaságban?
- Ki ért legjobban a szoftver használatához a gazdaságban?

B RÉSZ: Customer journey és farmmenedzser szoftverekkel kapcsolatos kihívások 15 PERC

Cél: a kutatás célja az, hogy megértsük a gazda tapasztalatait és elégedettségét a farmmenedzser szoftverrel kapcsolatban. Megismerni azt, hogy melyek voltak a leggyakrabban felmerült problémák a mezőgazdasági szezon egyes szakaszaiban.

BESZÉLGETÉS MENETE: Ebben a fejezetben arra lenné kíváncsi, hogy a használt farmmenedzser szoftver kezdeti használatától fogva egészen annak bevezetéséig, milyen kihívásokkal került szembe, milyen segítséget kapott és hogyan sikerült azokat megoldania.

Mutasd be az alábbi 4 időszakot

Beszéld át vele az alábbi 4 időszakot a mezőgazdasági szezonra vonatkozóan és az ezzel kapcsolatos tapasztalatait:

- B1 VETÉS (beleértve a vetés előtti tevékenységeket, mint például a növényvédő szerek beszerzése, vetőgépek beállításai és bármilyen segítségkérés, amelyre az ültetés során volt szükség)
 - B2 ÉRÉS (ideértve a növényvédő szerek és műtrágyák kijuttatását, a permetező és beállítását, a kezelések közben szükséges segítségkéréseket, illetve az élő monitorozást)
 - B3 ARATÁS - (ideértve az aratás előtti tevékenységeket, mint például a kombájn beállítását és az élő monitorozást)
 - B4 ARATÁS UTÁN - (ideértve a szinkronizálást, adatfeltöltést a felhőbe, adattisztítást, hiányzó adatok feltöltését: vetés, kezelések stb.; terméselemzések és hektáralapú kimutatások készítését)
- A felsorolt 4 időszak közül melyikben jelentkezett a legtöbb kihívás a farmmenedzser szoftver használata közben? Kérem, azt is részletezze, hogy miért abban az időszakban és mely kultúránál!
 - Amikor támogatásra van szüksége a fenti öt időszakban, mit gondol melyikben van szüksége személyes segítségnyújtásra és melyik időszak az, amikor a távsegítségnyújtás is elegendő? Kérem, indokolja válaszát és azt is, hogy mely kultúra esetében van ilyen!
 - Melyik az a két legfontosabb időszak, amikor a személyes segítségnyújtás elengedhetetlen? Kérem, válaszát indokolja!
 - Milyen egy sikeres távsegítségnyújtás? Hogyan írná ezt le?

Csak tapasztaltabb felhasználóknak:

- Melyek voltak a legfőbb kihívások az első évben, amelyikben a farmmenedzser szoftvert használta? És a második évben? Történtek változások?
- Visszagondolva az első évre, amikor a farmmenedzser szoftvert használni kezdte, mit javasolna a fejlesztőknek mit változtassanak?

Technikai vs. mezőgazdasági háttér:

- Ha választhatna aközött, hogy erősebb technikai háttérrel rendelkező kollégától kapjon támogatást vagy inkább egy erősebb mezőgazdasági háttérrel rendelkező kollégától kapjon támogatást, akkor melyikre részesítené előnyben?

*** Köszönd meg a gazdának és fejezd be az interjút! ***

1.3.Melléklet 3 – Mélyinterjú guide3 Szakmai partnerekkel

Interjú kérdések a vizsgálathoz

(Farmmenedzser szoftver = FMSZ)

- 1. Hogy látod melyek a legfőbb akadályozó tényezői egy farmmenedzser szoftver (FMSZ) bevezetésének?**
 - a. Magyarországon?
 - b. Más országokban, ahol az Agrovir/Dyntell jelen van?
 - c. Más országokban, ahol az Agrovir/Dyntell nincs jelen?

- 2. Mi az, ami leginkább akadályozza a farmmenedzser szoftverek terjedését?**
 - a. kifejezetten az Agrovirét/Dyntellét?
 - b. Van-e ilyen egyáltalán?

- 3. A gazdálkodók mit mondanak, milyen vélt vagy valós bevezetési nehézségekkel kell számolniuk?**
 - a. Mint szakértő mit gondolsz, milyen kihívásokkal szembesül egy gazdálkodó, aki farmmenedzser szoftvert akar bevezetni?
 - b. Amelyek miatt egy gazdálkodás számára hátrányos lehet az adatalapú gazdálkodás bevezetése?

- 4. Meg lehet-e különböztetni tipikus gazdálkodókat, akik terveznek FMSZ -t bevezetni?**
 - a. Melyek ezek?
 - b. Milyen különbségek vannak a gazdálkodók között, akik farmmenedzser szoftvert akarnak bevezetni? (Pl.: van-e különbség idős vs. fiatal között? Méretkategória? Gazdálkodás típusa?)
 - c. Van-e olyan, aki nagyon nem akarja a bevezetést? Kik azok? Mi ennek az oka?
 - d. Kit neveznél egy farmmenedzser szoftver célcsoportjának?
 - e. Ez különbözik-e az Agrovir/Dyntell célcsoportjától?

- 5. Vegyünk egy gazdaságot, amely 4 évvel ezelőtt („A” pont) még soha nem hallott az Agrovir/Dyntellről, mára viszont gazdaság munkafolyamatának elengedhetetlen része a szoftver (B pont). Ha néhány pontban össze kellene foglalni a folyamatot, tapasztalataid szerint hogyan jutott el egyik állapotból a másikba?**
 - a. Hogyan jutott el A pontból B pontba és melyek voltak a tipikus állomások?**
 - b. Melyek azok a csatornák, amelyeken keresztül kapcsolatba kerülhetett az Agrovirral/Dyntellel?
 - c. Vajon mennyi ideig gondolkodott mielőtt bevezette?

- d. Melyek voltak a további lépések a bevezetésben?
6. **Több mezőgazdasági szolgáltató is előállt a saját megoldásával a farmmenedzser szoftverek piacán (JohnDeere, BASF, Bayer CS, YARA stb.). Látsz-e különbséget aközött, hogy ki a FMSZ fejlesztője?**
- a. Miben hasonlók/különbözőek ezek a megoldások?
 - b. Mi lehet az előnye egyiknek/másiknak?
7. **Melyik másik FMSZ (vagy szoftvereket) lehet az Agrovir/Dyntell elsődleges konkurenciájának tekinteni?**
- a. Kik lehetnek a potenciális üzlettársak?
 - b. Ez változik országonként, régióként?
 - c. Ki(k)re kell az Agrovirnak/Dyntellnek a legjobban figyelnie?
8. **Mi a helyzet a szoftverekben elhelyezett reklámhirdetésekkal?**
- a. Mi lehet-e ennek az előnye / hátránya?
 - b. Elképzelhető, hogy a jövőben lesznek hirdetések az Agrovirban/Dyntellben? Más Farmmenedzser szoftverben?
9. **Milyen fejlesztések várhatóak a jövőben az adatalapú gazdálkodásban?**
- a. Hogy fog kinézni az adatalapú gazdálkodás 10 év múlva, 20 év múlva?
 - b. Hogyan fogja megváltoztatni a mezőgazdasági munkaerőpiacot?
 - c. Mezőgazdasági birtokszerkezetet?
 - d. Agrártámogatások rendszerét? Elképzelhető, hogy a jövőben szoftverhasználathoz kötik a támogatásokat?
10. **Milyen további fejlesztések várhatóak? Vannak-e olyan területek, amelyek egyelőre feltérképezetlenek az Agrovir/Dyntell számára, de potenciális ügyfélkört jelenthetnek?**
- a. Érdekesek lehetnek-e a jövőben az Agrovir/Dyntell számára a szőlő- vagy gyümölcsstermesztő gazdaságok?
 - b. Tervez-e az Agrovir/Dyntell számukra is fejlesztéseket készíteni
 - c. Miért igen? Miért nem?